

Her Bakış Bir Anlam

Zamanı Gelince Açan Çiçekler

Musa Sürer

Musa SÜRER

HER BAKIŞ BİR ANLAM
Zamanı Gelince Açan Çiçekler

ISBN 978-625-7740-84-5

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarına aittir.

© 2025, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevidir**. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 2000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

I. Baskı: Temmuz 2025, Ankara

Yayın-Proje: Selcan Durmuş
Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Tarcan Matbaacılık Yayın. San.
İvedik Cad. No: 417
Yenimahalle/ANKARA
Kızılbey Vd 8230201756

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 47663

İletişim

Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi
Macun Mahallesi 204 Cad. No: 141/33, Yenimahalle/Ankara
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: yayinevi@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ

Bazı çocuklar gözünüzün içine bakar da konuşmaz.
Bazılarıysa kelimeleri çoktan öğrenmiştir;
ama hâlâ bir bakış arar.
İşte öğretmenlik tam burada başlar:
Sessizliğe kulak verebildiğiniz,
gözyaşını harflerden önce okuyabildiğiniz yerde...

Bu kitap, bir sınıfta aynı sırada oturan ama bambaşka dünyaları taşıyan çocukların iç sesine ses olmaya çalıştı. Çünkü hiçbir çocuk sıradan değildir. Her biri, kendi hızında öğrenen, kendi rüyasında yürüyen, kendi kalbinde yankılanan bir melodidir. Ve öğretmenin işi, o melodiyi duyabilmektir.

Farklılaştırılmış öğretim yalnızca bir yöntem değildir; bir tutumdur, bir niyettir. Her çocuğa "Sen değerlisin." diyebilmenin, pedagojiyle vücut bulmuş hâlidir. Bu kitapta anlatılanlar, ezberlenmiş kuramlardan ya da soyut ilkelerden ibaret değildir. Her sayfa; bir öğretmenin gerçek çabası, bir çocuğun görünmeyen hikâyesi ve bir sınıfın içten dönüşümüdür.

Sınıf, dört duvardan ibaret değildir.
Bir öğrencinin umut ettiği bakış,
bir çocuğun sığınabildiği güven
ve bir öğretmenin sabırla taşıdığı sorumluluktur.
Ve farklılaştırmak, eşitliği değil; adaleti gözetmektir.
Herkese aynı yolu göstermek değil,
herkese yürüyebileceği yollar açmaktır.
İşte bu yaklaşım, farklılaştırılmış öğretimin kalbidir.

Bu kitabı okurken fark edeceksiniz:
Bazı öğrenciler bilgiyi kâğıda döker,
bazıları bir resimde anlatır kendini...
Kimi sessizdir ama hep dinler,
kimi konuşur ama esas derdi duyulmaktır.
Kimi başarısız sanılır; oysa henüz kendi yolunu bulamamıştır.

İşte farklılaştırılmış öğretim, tam bu noktada öğretmeni değişime davet eder:
Yöntem değil, yaklaşım değiştirmeye...
Sesi duyulan değil, sesi duyulmayı bekleyen öğrencinin yanına oturmaya.

Bu bir öğretmenlik çağrısıdır:
Anlatmayı bırakıp anlamaya,
değerlendirmeyi bırakıp değer vermeye,
ölçmeyi bırakıp gözlemeye
ve en çok da her çocuğun kendi ritmini duymaya...

Bir öğrencim bir gün şöyle demişti:
“Ben matematikte kötüyüm ama resimde iyiyim.”
Ben de şöyle dedim:
“Sen kötü değilsin; sadece parladığın yer henüz görülmemiş.”

Bu kitap, o parıltıyı arayan her öğretmene bir fener,
her çocuğa bir pencere
ve her sınıfa bir nefes olsun diye yazıldı.

Çünkü bazı öğretmenler ders anlatır,
bazıları ise hayatı...
Ve bu kitap, hayatı fark ederek öğretmenlerin hikâyesidir.

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	v
Giriş Eğitime Bir Nefes Gibi Bakmak – Kalpten Başlayan Bir Yolculuk	1
1. Bölüm: Farklılıkların Anahtarı – Her Öğrenci Yeni Bir Dünya.....	4
2. Bölüm: Sınıfa Ruh Taşıyan Sessiz Kahraman	8
3. Bölüm: Öğrenciyi Tanımak: Gözde Değil, Gönülde Başlar	12
4. Bölüm: Farklılaştırmanın Kalbi – Her Öğrenciye Uygun Yolu Bulmak	16
5. Bölüm: Adaletin Pedagojisi – Aynı Değil, Uygun Olan Öğretim	20
6. Bölüm: Yöntemi Değil, Yolculuğu Fark Eden Öğretmen	23
7. Bölüm: Notla Değil, Hikâyeyle Okumak	26
8. Bölüm: Sessiz Yetenekler: Gözden Kaçan Işıklar	29
9. Bölüm: Çocuğun Kalbine Giden Yol: Evle Sınıf Arasında Kurulan Köprü	32
10. Bölüm: Sınıfın Ruhu: İklim, Güven ve Aidiyet	35
11. Bölüm: Gören Değil, Anlayan Göz – Öğretmenin Farkı	38
12. Bölüm: Değerlendirmenin Dönüşümü: Puan Değil Potansiyel.....	41
13. Bölüm: Sessiz Yıldızlar: Gölgedeki Çocukları Görmek	44
14. Bölüm: Çocuğun Yanında İki El – Aile ve Öğretmenin Ortak Yolu ..	47
15. Bölüm: Zorlandığında Değil, Zorlayabildiğinde Öğrenir	50
16. Bölüm: Merakın Peşinden Giden Sınıflar	53
17. Bölüm: Her Şeyin Başladığı Yer: Öğretmenin Bakışı.....	56
18. Bölüm: Öğrenmede Sessiz İhtiyaçlar: Gözden Kaçan Çocuklar	59
19. Bölüm: Duyguların Eğitimi: Kalbe Değmeden Bilgi Öğretilemez	62

20. Bölüm: Her Öğrenciye Göre Değil, Her İnsan İçin Eğitim	65
21. Bölüm: Öğretmenin Enstrümanı: Gözlem, Yorum ve Sabır	68
22. Bölüm: Sınıfta Adalet: Herkese Aynı Değil, Herkese Gerekli Olan ..	71
23. Bölüm: Sınıfın Sessizleri: Fark Edilmeden Geçen Çocuklar	74
24. Bölüm: Etiketlenen Çocuklar: Başarısız, Tembel, Yaramaz mı?	77
25. Bölüm: “Anlamıyor” Değil, “Anlamlandıramıyor”: Anlam Boşlukları Üzerine	80
26. Bölüm: Bireysel Öğrenme Ritimleri: Kimi Fısıltıyla, Kimi Gök Gürültüsüyle Öğrenir	83
27. Bölüm: Aynı Sesle Değil, Her Çocuğun Ritmiyle Konuşmak	86
28. Bölüm: Değerlendirme mi, Etiketleme mi? Notun Ötesine Bakmak	89
29. Bölüm: Sesini Değil, Varlığını Duyan Öğretmen	92
30. Bölüm: Yavaş Ama Derin: Hızın Ötesinde Bir Başarı Tanımı	95
31. Bölüm: Ebeveynin Eğitime Etkisi: Evden Başlayan Farklılaştırma ...	97
32. Bölüm: Fark Etmenin Gücü: “Görülmek” Bir Çocuğu Nasıl Değiştirir?	100
33. Bölüm: Etiketin Ötesine Geçmek: “Zor Çocuk” Diye Bir Şey Yoktur	102
34. Bölüm: Sessiz Başarılar: Gösterişsiz Ama Derin Öğrenmeler	105
35. Bölüm: Farklılıklarla Zenginleşen Sınıflar	107
36. Bölüm: Her Çocuk Bir Melodi – Öğrenmenin Kişisel Ritmi	110
37. Bölüm: Sınıfta Empati: Öğrencinin Gözünden Bakmak	113
38. Bölüm: Gölge Öğretmen: Geriye Çekilip Işığı Verdiğinde	115
39. Bölüm: Başarının Tanımı: Çocuk Merkezli Bir Yeniden Yorum	118
40. Bölüm: Sonuç ve Veda: “Her Çocuk Bir Dünya”yı Yaşamak	120
Kaynakça	122

GİRİŞ

EĞİTİME BİR NEFES GİBİ

BAKMAK – KALPTEN BAŞLAYAN

BİR YOLCULUK

Eğitim...

Bir çocuğun bakışında saklı kalan cümleleri duyabilme sanatıdır.

Bir öğretmenin, bilgiyle değil; merhametle, sabırla, seziyle yol almasıdır.

Ve en önemlisi de bir çocuğun iç sesine “Ben buradayım, seni görüyorum.” diyebilmektir.

Bugün modern eğitim anlayışı, sıklıkla verim, ölçülebilirlik ve akademik başarı kavramları etrafında şekilleniyor.

Oysa eğitimin kalbi, veride değil, çocukta atar.

Bir çocuğun kalbine dokunmayan hiçbir bilgi kalıcı değildir.

Ve öğretmenlik, yalnızca kavramlar öğretmek değil; karakter yoğurmak, umut büyütmek, güven inşa etmektir.

Eğitim Bir Hazırlık Değil, Hayatın Kendisidir

John Dewey’in meşhur sözüyle:

“Education is not preparation for life; education is life itself.”

Bu bakış açısıyla eğitim, sadece belli kazanımların öğretimi değil; insanı hayata, kendisine ve başkasına karşı farkındalıkla donatma sürecidir.

Ve bu süreç; sınıf defterlerinde değil, kalpte başlar.

Bir çocuğun gözlerinin içine baktığınızda yalnızca

öğrenmeye açık bir zihin değil;
anlaşılmak isteyen bir yürek, yön arayan bir ruh ve
kabullenilmek isteyen bir benlik görürsünüz.

Her çocuk, biricik bir evrendir.
Ve hiçbir müfredat, onun hayallerinin önüne
geçmemelidir.
Öğretmen, sadece aktaran değil; o evrenin gezgini,
anlam arayıcısı, ışık taşıyıcısıdır.

Eğitim, Bir Nefes Gibi Olmalıdır

Bir nefes gibi görünmeyen, ama yaşamı mümkün kılan...
Bir nefes gibi fark edilmediğinde eksikliği acıtan...
Ve bir nefes gibi içten gelen...

Öğretmenlik, bir çocuğa ders anlatmak değil;
onunla birlikte hayatı anlamaya çalışmaktır.
Ezberi değil anlamı, başarıyı değil büyümeyi,
notu değil insanlığı ön plâna almaktır.
Bu nedenle eğitim, bir maraton değil; bir kalp ritmidir.
Ve her çocuğun ritmi farklı atar.

Kitabın Amacı

Bu kitap;

- Öğrenciyi sadece sınav sonuçlarıyla değil, potansiye-
liyle gören,
- Her bireyin farklı bir öğrenme yolculuğu olduğuna
inanana,
- Farklılaştırılmış öğretimin bir teknik değil, bir vicdan
meselesi olduğunu savunan bir duruşla yazıldı.

Sayfalar ilerledikçe göreceksiniz ki; burada yer alan
bilgiler, sadece teori değil, yaşanmışlıkla yoğrulmuş,
sınıfta sınanmış, kalpte anlam bulmuş izlerdir.
Bu eser, farklılaştırılmış öğretimi anlatmakla kalmaz;
aynı zamanda onu yaşatır.